

על המאירי, ניו יורק | צילומים: (ג) FRANK OUDEMAN 2008

יצירות אמנות בתוך יצירת חופת

זוג אספני אמנות ביקשו לתכנן לעצמם בית קיץ, שבו יוכלו האוספים שלהם להשתלב בטבעיות בסגנון החיים היומיומי שלהם ושל אורחיהם. התוצאה: שילוב הרמוני של טבע, אדריכלות ואמנות

ובאוירה דיאמטית של יציאות והחלפת דעות.

עבור דובי, פחיקט בית הקיץ של מיקי וג'ין קליין היה הדמנט ייחודית לבדיקה מחדש של תשונות מודרניים הקשורים לבית זכוכית. בכות עידודם ותקציבם המדיב של הלקוחות, התאפשר גם מחקר טכנולוגי נרחב לשימוש רעונות חדשים "התפתחות השימוש בכות בבית המדרש התאפשרה עם השימוש בממדים כאלמנט סטרוקטוראלי מרסי, ושחרור הקירות מנשיאת משקל", מצביע מרק דובי על היסטורית הבית המדרש כרקע לתכנון של בית קליין. "הוספת נחפשה בדרך כלל כמלאות מקום ומשפת לאלמנטים האדריכליים למחת ההתקדמות העצומה של פיתוח הוספת, תשונות לא קרה הרבה מאז גדול המודרנים היה חשוב ל וללקוחות לפחץ

"לקוחותיי הם אנשים נדיבים ופתוחים, ואוהבי אמנות גדולים. הבית הוא חלק מסצנת האמנות, יעד בעולם האמנות ומקום שבו חיים עם האמנות. הוא תמיד פתוח למבקרים ויש בו תנועה מתמדת של חברים ואמנים. זהו חלל תצוגה לא פורמאלי, שבו האמנות משולבת באדריכלות."

שי דברים: בית שם משטחים גדולים של זכוכית כדי לכות מבט מלא ככל האפשר על הנפים, ומקום שיתאים לשיילוב אוסף האמנות העכשווית שלהם בבתי היומיום.

פלאי הזכוכית

את המשימה קיבל לידיו האדריכל מרק דובי (Mark DuBois) מהפירמה OHLHAUSEN DU BOIS ARCHITECTS, המחובר גם הוא לעולם האמנות. את משרדו בנו יורק, אולהונן דובי ארכיטקטים, הוא מנהל תוך משרבת אישית בכל האספקטים של הפרויקטים השונים. על אף היקף הפחיקטים הנרחב, מקפיד דובי לשמור על צביון אינטימי של סטודיו קטן המונה שורה שבדים בלבד, שענודים בשייתוף פשלה

בית הקיץ של זוג אספני האמנות מטקסס, מיקי וג'ין קליין, מצא בנו-מקסיקו, בקצה של הרי סנטה דה קריסטו, וגובל בער סנטה פה שיונל פורסט. חלקת אדמה זו הייתה חלק ממקום הנפש ההיסטורי בישוף לודג', אשר נבנה על אתר משכנו של הארכיבישוף הראשון של סנטה פה, כמתואר בספרו של ווילה קטר "Death Comes to the Archbishop". המקום מקנה מבט מאתר הנפש עדיין נראות לפעמים חוצות את הנס. המקום מקנה מבט מגבה על סף מדברי פתוח. הסף נפרש לכיוון העיירה אבקיו בצפון ובמערב, עד למערב עמק לוס אלמוס. סופות רעמים מתגלגלות על פני עמק המדבר, ובילה האורות המחוקקים של לוס אלמוס עולים מעל צדם של הרי ג'נז (Jemez Mountains) מהאדריכל ביקשו הלקוחות

צילום: David O. Marlow

טורל, המאפשר הצצה אל השמיים ממד לפתח בתקרה (SkySpace), שולב כאן כחלק מתכנון הבית בעבודה משותפת עם האמין (עבודות דומות שלו ניתן למצוא במבנה עצמאי בחצר של אספנים או במוזיאונים, ביניהם בגן הפסלים של מוזיאון ישראל). גדול של המיציב כשישה מטרים מחבטים ומיקומו יוצר חלל חבידיים במרכז הבית, שם אווירה ייחודית מתפתחת עם ההיסטוריה של חצרות פנים ומשמעותן. כדי לעדן את ממדיו ולצור תחושה של מעבר למרחב אחר, שקוע המיציב בנומחה שפעורה ברצפת הבית. לסאן מגיעים אורחים כדי למצוא מקום שקט לקריאה או לשיחות אינטימיות, שכן בבית זה ישנה תנועת אשויסבלתי פוסקת.

הבית נראה מסבד, אך מצוי במרחק של סעשר דקות בלבד מהעיר הקרובה. שאלתי את האדריכל אם למרות הפוטנציאל של החללים במקום תצגה אלטרנטיבי, לא הפך הבית למוזיאון משמים, שהרי האמנות כאן מקחת מהקשרה ומקהל היעד המתעניין בה. "היה ברור מההתחלה שזה לא מקדש להערצת אמנות, אלא מקום שם אפשר ליהנות מאמנות כחלק מהחיים "לקוחותי", הוא אומר, "הם אשויס מיבים ופתוחים ואוהב אמנות גדולים הבית הוא חלק מסצנת האמנות, יעד בעולם האמנות ומקום בו חיים עם האמנות. הוא תמיד פתוח למבקרים ויש בו תשעה מתמדת של חברים ואמנים וזה חלל תצוגה לא פורמאלי, שבו האמנות משולבת באדריכלות".

בין העבודות הנוספות ששולבו בתכנון הבית ראוי לציין קיר של ריצוד סרה, מיציב של סלפור שלישסון, קיר מוזאיקה מזכוכית של תחיה פרנדל, פסל רוחבי ארוך של אלטורס קל ומסך הקרנה גדול ליצירה של ביל וילזה. כמו כן, שולבו עבודות פיסול של דומלד ג'אד, דן פליבן, קיקי סמית ורייצל וויטרד. בין היצורים והציורים בבית ניתן למצוא עבודות של גרהרד ריסטר, אנגלס מרטין, אנדראס גורסקי והירושי שוגמוטו. פסל מיתר, עבודה פיקנטית במיוחד של פרד סדבק, הייתה העבודה האחרונה שביצע לפני מותו הטראגי.

הרהיטים בבית עוצבו במיוחד עבורו והם סללים עבודות של מעצבי-על כדוגמת דיוויד ווקס, מירה נגשימה וולדימיר קגן. קיר אחד של חדר האוכל ששוי ערומות צפופות של עץ אגו, באופן היוצר אפקט של הד כלפי קיר אבן חיציני הבנוי באותה צורה. "אופן הבנייה יוצר טקסטורה שמגרה לענת בה, ממש כמו שציצק עם גומור שעווה ובטון חלק מזמינים לגעת בהם".

עיצוב סביבת הבית מאופיין במשטחים רחבי ידיים של עשבים מקומיים וצמחייה נמוכה של יחסי עד. צבעי הירוק סולחלל ויחסי רך של צמחייה זו קושרים את הבית אל סביבת הטבעית. סדרה של צמחי סיליקון גדולים יוצרים נקודת מגו בתוך הסיף, ושקפת דרך קיר הזכוכית הפימי בסלן.

"האפקט של קיר הזכוכית הוא למוסס את ההבחנה בין חוץ לפנים. זה מעורר סקרנות ורפלקסיה לגבי האופן שבו אנחנו בוים בתים - היעדר תמיכה נראית לעין למשקל הגג מאתגר את תפישתנו ביחס לנושא המגורים והמחסה. הזכוכית בסיקום זה מהווה תחימה אדריכלית ואלמנט סטרוקטוראלי כאחד"

"למרות ההתקדמות העצומה של פיתוח הזכוכית, רעיונית לא קרה הרבה מאז גדולי המודרניזם. היה חשוב לי וללקוחות לפרוץ דרך. התבוננתי באיכויות הפיזוליות של ביתן ברצלונה, שתכנן ב-1929 האדריכל מיס ואן דר רוהה, אשר היוו מקור להתייחסות לאורך המאה העשרים"

מעבר לגבול הקיר, תוך שהוא יוצר צל ומסגרת דרכה נשקף הסיף משקל הגג נמך, ללא כל חיזוק סטרוקטוראלי מלווה, על ידי פוליס מזכוכית בגובה של כ-3.5 מטרים והחיבורים ביניהם בלתי נראים לעין. מרק מספר לי שזוהי הפעם הראשונה שהשתמשו בארצות הברית בזכוכית סקירס טרוקטוראלי, ללא שימוש בשום אלמנט אחר. "האפקט של קיר הזכוכית הוא למוסס את ההבנה בין חוץ לפנים", הוא מסביר, "זה מעורר סקרנות ורפלקסיה לגבי האופן שם אנחנו בוים בתים - היעדר תמיכה נראית לעין למשקל הגג מאתגר את תפישתנו ביחס לפשא המגורים והמחסה. הזכוכית בסיקום זה מהווה תחימה אדריכלית ואלמנט סטרוקטוראלי כאחד".

איכויות הסיבה

משכבם של אספני האמנות מטקסטורי בהרמוניה עם איסיות המדבר של וו-מקסיקו: שלושה כוונה וטבעי מול. כמו פלטת הצבעים של הסיף החשוף למזג האוויר, אדריכלות הבית מבוססת על חומרים פשוטים בצבעוניות משמעות: בטון, זכוכית סטדרטית בטון ירקרק, ציפון אפור רך, ריצוף של בלט אפורה ועץ אגו לקיחת ולרצפה. פלטת חומרים זו משווה צפון סובטילי וייחודי כאחד למרחב המשמש לתצוגת קולקציית האמנות המינימליסטית הנרחבת של הזוג קליין, וזאת בשונה מהאופן שבו מוצגת יצירת אמנות דומות בגלריות עכשוויות. מיציב של ג'יימס

דרכ. התבוננתי באיכויות הפיזוליות של ביתן ברצלונה, אשר היוו מקור להתייחסות לאורך המאה העשרים. מדובר בביתן (פביליון) הגרמני בריד העלמי שנערך בברצלונה ב-1929, שתכנן האדריכל מיס ואן דר רוהה. בביתן ברצלונה האלמנטים האדריכליים השונים ראי מעצמים ושויים בשיבותם למבנה. משטחי הקרקע, הקירות מאבן וזכוכית, גגות הנראים כמרפחים וסדרת עמודים דקיקים מפלדה מגדירים את החלל, אך נתפשים כנפרדים ישנה עמימות לגבי תפקידם הסטרוקטוראלי של העמודים לצד הקיחת, והאופן שם הם פועלים יחד להחזקת משקל הקירוי.

האדריכל ראה בעיצובו של בית קליין תגובה לשאלות הארכיטקטוניות שמעלה ביתן ברצלונה.

הבית בנו-מקסיקו מאורץ סביב סדרה של שבעה קיחת בטון מקבלים, שהשראת עבודה של ריצוד סרה ליד פריז. הקיחת משמים סגון הבית, עובים כ-40 סנטימטר, אורכם 6 מטר בין 6 ל-15 מטר וגובהם בין 2.7 ל-4 מטר. חללי הבית מוגדרים על ידי משטחי זכוכית גדולים, הבנויים בין הקיחת וסביבם סדרה של בתים לבטון גימור זגוגי וחלק אשרקשה שלא לרצת לעתבו. "השילוב של חומר גלמי ומחוסס עם גימור אלגנטי, מספק מאוד", אומר הארכיטקט. קירות הבטון מגנים על הבית מפני משדרומים, מגוד שמשטחי זכוכית מבד הצפון חושפים את הבית לשמי המדבר המשתנים בקביעות. לסלן ג שטוח המחמירך